

Kronika

Nie żyje Sylwester Chęciński

8 grudnia 2021 roku zmarł **Sylwester Chęciński**, wybitny reżyser i twórca niezapomnianej, komediowej trylogii o rodzinach Pawlaków i Kargulów z cyklu „Sami swoi”. Historia konfliktu rodów Pawlaków i Kargulów rozpoczęła się w 1967 roku. Później powstały dwie kolejne części: „Nie ma mocnych” oraz „Kochaj albo rzuć”. W obsadzie filmów znaleźli się m.in. Waław Kowalski, Władysław Hańcza, Anna Dymna, Jerzy Turek czy Janusz Kłosiński. Reżyser tworzył przez 45 lat. W tym czasie powstało 16 jego filmów, a on sam został wielokrotnie odznaczony i uhonorowany. Wielką popularność zdobyły także m.in. „Wielki Szu” z Janem Nowickim w roli głównej oraz opowiadająca o stanie wojennym komedia „Rozmowy kontrolowane” w doborowej obsadzie aktorskiej ze Stanisławem Tymem, Ireną Kwiatkowską, Aliną Janowską oraz Jerzym Turkiem, Marianem Opanią, Ryszardem Kotysem i Krzysztofem Kowalewskim.

Sylwester Chęciński urodził się 21 maja 1930 roku na Lubelszczyźnie. W 1950 roku ukończył I Liceum Ogólnokształcące im. Jędrzeja Śniadeckiego w Dzierżoniowie, a w 1956 roku Wydział Reżyserii Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej w Łodzi.

Jego pierwszy film powstał w 1961 roku. Była to „Historia żółtej cizemki”. W latach 1976-1980 był zastępcą kierownika artystycznego zespołu filmowego „Iluzjon”, a w latach 1988-1991 zastępcą kierownika artystycznego zespołu filmowego „Kadr”.

Filmy, które wyreżyserował Sylwester Chęciński to: „Historia żółtej cizemki”, „Agnieszka 46”, „Katastrofa”, „Sami swoi”, „Tylko umarły odpowie”, „Legenda”, „Diament radży”, „Pierwsza miłość”, „Droga”, „Nie ma mocnych”, „Kochaj albo rzuć”, „Roman i Magda”, „Bo oszalałem dla niej”, „Wielki Szu”, „Rozmowy kontrolowane” oraz „Przybyli ułani”.

Sylwester Chęciński otrzymał „Platynowe Lwy” na 39. Festiwalu Filmowym w Gdyni za całokształt twórczości, a trzy lata później Nagrodę Orła za osiągnięcia życia. Od 2015 roku nosił tytuł honorowego obywatela Dolnego Śląska.

Nagroda Waśkiewicza po raz dwunasty

Deszcz nagród, wyróżnień, odznaczeń i nominacji rozlał się w piątkowy wieczór 26 listopada 2021 roku nad nową salą widowiskową w Muzeum Ziemi Lubuskiej.

Zielonogórski oddział Związku Literatów Polskich oraz Towarzystwo Miłośników Zielonej Góry „Winnica” byli organizatorami gali poświęconej wręczeniu różnorodnych nagród, głównie związanych z lubuską literaturą. Główną nagrodę wieczoru noszącą imię pisarza, krytyka Andrzeja K. Waśkiewicza, przyznawaną przez oddział ZLP, otrzymał **Krzysztof Fedorowicz** za całą dotychczasową twórczość ze szczególnym uwzględnieniem powieści „Zaświaty”. Laudację wygłosiła przewodnicząca Kapituły przyznającej nagrodę, prof. **Małgorzata Mikołajczak** z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Podkreśliła pojawienie się w regionie nowego, bardzo

interesującego gatunku literatury, który określiła mianem enologicznego, czyli związanego z winiarstwem. Dodajmy dla porządku, iż K. Fedorowicz był w tym roku w ścisłym finale nagrody Nike.

Z kolei TMZG „Winnica” swoją najważniejszą nagrodę – „Winiarkę” – przyznało pisarzowi **Przemysławowi Piotrowskiemu**, bardzo płodnemu autorowi wielu powieści wydawanych w masowych nakładach. Zwycięstwo w VII Konkursie Literackim na utwór o tematyce zielonogórskiej (TMZG „W”) przypadło **Igorowi Myszkiewiczowi** (nagrodą będzie wydanie za rok książki temuż autorowi), zaś Laur im. Janusza Koniusza za szerzenie kultury literackiej (ZLP) otrzymali: **Krystyna Kamińska** (Gorzów Wlkp.) oraz **Marek Wawrzekiewicz** (Warszawa, prezes Zarządu Głównego ZLP).

Podczas gali doceniono osoby szczególnie zasłużone dla rozwoju literatury i kultury Ziemi Lubuskiej. Medalami Zasłużony Kulturze „Gloria Artis” uhonorowano: **Roberta Rudiaka** i prof. **Wiesława Hładkiewicza**, z kolei **Jolanta Pytel-Marciniszyn** otrzymała honorową odznakę Zasłużony dla Kultury Polskiej. Medalem Zasłużony dla Województwa Wielkopolskiego został odznaczony członek oddziału ZLP, mieszkający w Wolsztynie, **Adam Żuczkowski**.

Podczas spotkania zaprezentowano tomik literacki zielonogórzanina **Krzysztofa Ziemińskiego** pt. „Konteksty nieodległe”, który był nagrodą za zwycięstwo w ubiegłorocznej edycji konkursu literackiego o tematyce zielonogórskiej. Promowano również najnowszy numer pisma społeczno-kulturalnego „Na Winnicy” redagowanego przez **Alfreda Siateckiego**.

(stroj)

Fot. Alicja Błażyńska

Na zdjęciu (w środku, z dyplomem) laureat Nagrody Literackiej ZLP im. Andrzeja K. Waśkiewicza – Krzysztof Fedorowicz. Obok niego (z prawej) m.in. Anna Sobiecka, wdowa po A. Waśkiewiczu, a dalej przewodnicząca Kapituły prof. Małgorzata Mikołajczak. Po lewej stronie Eugeniusz Kurzawa – honorowy prezes oddziału ZLP wraz z małżonką Lidą.

Konkursy

Konkurs na Nagrodę im. Karla Dedeciusa 2022

Z okazji 100. urodzin Karla Dedeciusa Niemiecki Instytut Spraw Polskich (Deutsches Polen-Institut) we współpracy z Willą Decjusza ogłaszają wznowienie przyznawania Nagrody im. Karla Dedeciusa.

Willa Decjusza wraz z Niemieckim Instytutem Spraw Polskich zaprasza do udziału **do udziału w 10. edycji konkursu o Nagrodę im. Karla Dedeciusa dla polskich tłumaczy literatury niemieckojęzycznej oraz niemieckich tłumaczy literatury polskiej**.

Nagroda nosząca imię nestora niemieckich tłumaczy literatury polskiej oraz zasłużonego pośrednika między Polską a Niemcami Karla Dedeciusa (1921-2016) zostanie przyznana 20 maja 2022 roku w Darmstadt.

Laureaci – tłumacz polski i tłumacz niemiecki – zostaną wyróżnieni za wybitne osiągnięcia translatorskie, a tym samym za pracę na rzecz porozumienia między Polakami i Niemcami. Laureatów nagrody (każda w wysokości 10 tys. euro) proponuje niezależna polsko-niemiecka kapituła. Częścią Nagrody jest również pobyt rezydencjalny w Willi Decjusza w Krakowie.

Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w kwietniu 2022 roku.

Kandydaci do Nagrody im. Karla Dedeciusa mogą być zgłaszani przez wydawnictwa, autorów, przedstawicieli z branży i z grona zainteresowanej publiczności. Możliwe są również własne zgłoszenia tłumaczy.

Zgłoszenia powinny zawierać: krótki życiorys; wykaz publikacji; wybrane fragmenty do robku translatorskiego (ok. 20 stron tłumaczenia i oryginału).

Ostateczny termin składania zgłoszeń upływa 14.01.2022 roku.

Funkcję sekretariatu nagrody pełni Deutsches Polen-Institut w Darmstadt.

Adres do korespondencji: Deutsches Polen-Institut Karl-Dedecius-Preis Residenzschloss, Marktplatz 15 D-64283 Darmstadt Niemcy.

Zgłoszenia można wysłać też elektronicznie na adres: kaluza@dpi-da.de

Nagroda im. Karla Dedeciusa wręczana jest od 2003 roku co dwa lata. Do 2019 roku głównym sponsorem nagrody była Fundacja im. Roberta Boscha. Od roku 2022 nowym sponsorem będzie bank Sparkasse Darmstadt, partnerami zaś Willa Decjusza w Krakowie i Europejskie Kolegium Tłumaczy w Straelen oraz Fundacja Karla Dedeciusa we Frankfurcie nad Odrą.

Kontakt: Dr. Andrzej Kaluza, Deutsches Polen-Institut, Residenzschloss, Marktplatz 15 D-64283 Darmstadt, Niemcy, Tel. 0049-6151-420220, e-mail: kaluza@dpi-da.de

